

استراتژی های تجاری و کیفیت گزارشگری مالی

تألیف:

هما اشرفی

منیره فرامرزی

انتشارات سحوران

۱۳۹۵

سرشناسه	: اشرفی، هما، سال تولد -۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدآور	: استراتژی‌های تجاری و کیفیت گزارشگری مالی/هما اشرفی، منیره فرامرزی.
مشخصات نشر	: تهران : سخنوران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۶ص.
شابک	: 97000ریال: ۸-۸۳۳-۳۸۳-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه ۱۲۹-۱۳۶.
موضوع	: صورت‌های مالی
موضوع	: Financial statements
موضوع	: رقابت
موضوع	: Competition
موضوع	: امور مالی - تصمیم‌گیری
موضوع	: Finance - Decision making
موضوع	: حسابرسی - ایران - نمونه پژوهی
موضوع	: Auditing - iran - Case studies
موضوع	: شرکت‌ها - امور مالی
موضوع	: Corporations -- finance
شناسه افزوده	: فرامرزی، منیره، ۱۳۶۵
رده بندی کنگره	: ۳۹۵ الف۵الف/ HF۵۶۸۱
رده بندی دیویی	: ۶۵۰۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۱۷۱۷۳۲

کارگر شمالی، بعد از ادوارد براون، شما ۱۳۰۰، طبقه اول انتشارات سخنوران تلفن:

۰۹۱ ۳۶۰۶۰۳ - ۶۶۴۷۶۳۰۶

www.vash.sh.ir - ۰۹۱۲۰۶۱۷۲۸۳

که عنوان کتاب..... استراتژی‌های تجاری و کیفیت گزارشگری مالی
 که مولف..... هما اشرفی، منیره فرامرزی
 که طراح جلد..... پژوهش
 که صفحه آرا..... اکرم ملک نژاد
 که ناشر..... سخنوران
 که شمارگان..... ۱۰۰۰ نسخه
 که نوبت چاپ..... اول ۱۳۹۵
 که قیمت..... ۹۷۰۰ تومان

ISBN: 978-600-383-833-8

پیشگفتار مولف	۹
مقدمه	۱۱
فصل اول: رقابت در بازار محصول و استراتژی‌های آن	۱۳
مقدمه	۱۵
مفهوم رقابت در بازار از دیدگاه مدل نمیدگی	۱۷
ارتباط بین رقابت در بازار با سطح بهره‌وری	۱۸
ارتباط بین رقابت در بازار با عملکرد شرکت‌ها	۲۰
تدوین استراتژی در یک صنعت رقابتی	۲۰
استراتژی‌های تجاری در بازارهای رقابتی	۲۲
استراتژی تمایز پورتر	۲۳
هدف در استراتژی تمایز	۲۳
هزینه در استراتژی تمایز	۲۵
ریسک‌های موجود در استراتژی تمایز	۲۵
استراتژی‌های موفقیت آمیز تمایز	۲۶
استراتژی رهبری هزینه	۲۷
عوامل ایجاد استراتژی رهبری هزینه	۲۷
مؤلفه‌های استراتژی کاهش هزینه	۲۸
ریسک‌های همراه در استراتژی رهبری هزینه	۳۰
فصل دوم: کیفیت سود	۳۱
بیانیه‌های هیات نظارت بر اوراق بهادار آمریکا	۳۳
استانداردهای حسابداری ایران	۳۵
استانداردهای حسابرسی ایران	۳۷
نقش مدیران در محیط اطلاعاتی و عملیاتی واحدهای انتفاعی	۳۸

۴۲	طبقه بندی عوامل موثر بر کیفیت سود مبتنی بر نقش مدیریت در آن
۴۳	روشهای مورد استفاده در حسابداری
۴۳	مدیریت سود
۴۵	روشهای حسابداری محافظه کارانه
۴۵	عدم ثبات رویه در استفاده از روشهای حسابداری
۴۶	تغییرات غیر قابل توجه روشهای حسابداری
۴۸	درجه اطمینان برآوردهای حسابداری و قابلیت اعتماد و رسیدگی
۴۹	ثبات و پایداری سود
۵۱	ساختار هزینه
۵۱	نگهداشت سرمایه
۵۲	ویژگی مدیریت
۵۳	طبقه بندی عوامل موثر بر کیفیت سود مستقل از نقش مدیریت در آن
۵۳	ویژگیهای مالی
۵۳	عوامل سیاسی و اقتصادی
۵۵	فصل سوم: محافظه کاری حسابداری
۵۷	مقدمه
۶۰	جایگاه محافظه کاری در استانداردهای حسابداری
۶۱	احتیاط
۶۳	موضوعات مفهومی ^۲ محافظه کاری
۶۵	ارقام محافظه کارانه حسابداری بعنوان اطلاعات
۶۶	تفاسیر محافظه کاری
۶۷	تفسیر قرار دادی
۷۱	مبانی نظری پشتیبان روابط
۷۳	فصل چهارم: تحقیقات صورت گرفته در مورد رابطه استراتژی
۷۳	تجاری و کیفیت گزارش مالی
۷۵	تحقیقات انجام شده در خارج از کشور
۷۸	تحقیقات انجام شده در داخل کشور
۸۳	فصل پنجم: تحقیق تجربی
۸۵	هدف تحقیق
۸۵	بیان مسئله
۸۸	واژه گان
۸۹	روش تحقیق
۹۰	جامعه و نمونه آماری
۹۳	روش جمع آوری داده ها
۹۴	متغیرهای تحقیق و نحوه محاسبه آنها
۹۹	شیوه آزمون فرضیات

۱۰۲.....	روش تجزیه و تحلیل داده ها
۱۰۳.....	فصل ششم: یافته‌های تحقیق تجربی
۱۰۵.....	آمار توصیفی متغیرهای تحقیق
۱۰۸.....	آزمون فرضیه ها
۱۲۱.....	فصل هفتم
۱۲۱.....	جمع بندی و پیشنهادات
۱۲۳.....	جمع بندی
۱۲۸.....	پیشنهادهات
۱۲۹.....	منابع

پیش‌گفتار مولف

در اقتصاد متکی به بازار امروز، بنگاه‌ها همواره به منظور جذب مشتری با یکدیگر رقابت می‌کنند و در آیر راس، برای رسیدن به اهداف خود استراتژی‌های متفاوتی اتخاذ کنند و شرکت‌هایی که توان ردیت نداشته باشند از بازار حذف خواهند شد این مسئله ذهن من را به خود معطوف کرد که چرا، کسی از شرکت‌ها ورشکست می‌شوند در حالی که در شرایط یکسانی با رقبای خود خود قرار دارند. این موضوع دلیل اصلی برای تحقیق ما در این زمینه شد که ماحصل آن کتاب حاضر است.

در این کتاب رابطه بررسی استراتژی‌های تعادلی از بنگاه‌های صنعتی را با کیفیت اطلاعات مالی (گزارشگری مالی) محور اصلی قرار دادیم چون از دید ما انتخاب استراتژی‌های درست یکی از مهمترین اصلی برای قرار گرفتن در مسیر اهداف سازمان و بقا در بازار محسوب می‌شود و کیفیت تصمیمات نیز بستگی به صحت به هنگام بودن اطلاعات جاری و همچنین درک صحیح از آن را دارد.

از طرفی دیگر منبع اصلی سرمایه‌گذاران نیز برای تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری، گزارش‌های مالی است که توسط بنگاه‌ها منتشر می‌شود بنابراین کیفیت گزارشگری مالی از اهمیت به سزایی برخوردار است به همین دلیل بر اساس یافته‌های این کتاب به سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌شود که فقط به یک بعد از گزارشگری مالی توجه نداشته باشند بلکه معیارهای مختلف کیفیت گزارش مالی را مد نظر قرار دهند. لازم به ذکر است که قسمتی

از مطالب این کتاب بر پایه تحقیق علمی از پایان نامه اینجانب هما اشرفی مر بوط به دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات ارمیه استخراج شده است.

در پایان از همکاری دوست گرانقدرم سرکار خانم منیره فرامرزی نهایت تشکر و قدر دانی را دارم و اگر زحمات بی شائبه ی ایشان نبود این اثر ایجاد نمی شد و امیدوارم که این اثر مورد استفاده خوانندگان عزیز قرار گیرد.

هما اشرفی

www.ketab.ir

مقدمه

در سال‌های اخیر، مفهوم استراتژی در ادبیات سازمانی و توسط محققان مالی بصور قابل توجهی مورد توجه قرار گرفته است. در شواهد نظری، استراتژی به عنوان اراده و برنامه ریزی سازمان برای دستیابی به اهداف بلندمدت سازمانی و پیش بینی منابع لازم برای دستیابی به این اهداف، تعریف شده است. استراتژی واحدهای انتفاعی، ممکن پیامدهای مختلفی را برای آنها در پی داشته باشد. از این جهت، انتخاب یک استراتژی مستلزم تحلیل اطلاعات جاری شرکت و تامل در خصوص نتایج آن می‌باشد. یکی از نتایج اتخاذ استراتژی‌های متفاوت در شرکتها، تأثیرات آن بر رفتارهای گزارشگری مالی آنها می‌باشد که ممکن است بسیار مورد توجه مدیران و مالکان قرار گیرد. زیرا که امروزه اطلاعات یک وسیله و ابزار استراتژی‌ی مهم در تصمیم‌گیری محسوب می‌شود و بدون شک کیفیت تصمیمات در بستگی به صحت، دقت و به هنگام بودن اطلاعاتی دارد که در زمان تصمیم‌گیری در اختیارافاد قرار می‌گیرد. در بازارهای مالی، این اطلاعات می‌تواند به صورت نشانه‌ها، علائم، اسباب و پیش‌بینی‌های مختلف از داخل یا خارج شرکت انعکاس یابد و در دسترس سهامداران قرار گیرد و باعث ایجاد واکنش‌ها و در نتیجه تغییراتی در قیمت‌های سهام می‌گردد. در تحقیق حاضر، کیفیت گزارشگری مالی شرکتها، مبتنی بر دو معیار کیفیت سود و محافظه کاری حسابداری مورد توجه قرار گرفته است. محافظه کاری به عنوان یکی از اصول محدودکننده حسابداری، سال‌ها است که مورد استفاده حسابداران قرار می‌گیرد و علی‌رغم انتقادات فراوان بر آن، همواره

جایگاه خود را در میان سایر اصول حسابداری حفظ نموده است. به طوری که می‌توان دوام و بقای محافظه کاری در مقابل انتقادات وارده بر آن در طول سالیان طولانی را گواهی بر مبانی بنیادین این اصل دانست. همچنین می‌توان از محافظه کاری به عنوان مکانیزمی نام برد که اگر به درستی اعمال شود، منجر به حل بسیاری از مسایل نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی خواهد شد که به طور کلی از شکاف روز افزون بین مدیران و تأمین کنندگان منابع مالی واحدهای تجاری ناشی می‌شود. با توجه به اهمیت نقش محافظه کاری، نیاز به معیارهایی برای سنجش دقیق آن در گزارشگری مالی ضروری به نظر می‌رسد. هدف کتاب حاضر، بررسی رابطه استراتژی‌های تجاری با کیفیت گزارشگری مالی است. در این کتاب، استراتژی‌های تجاری از دو جنبه استراتژی تمایز و استراتژی رهبری در هزینه موردنظر قرار گرفته است. همچنین، مباحث کیفیت سود و محافظه کاری حسابداری، به عنوان معیارهای کیفیت گزارشگری مالی، تشریح شده‌اند.